

ပညာအခြေခိုက် စီးပွားရေး
မောင်စူးစမ်း

စာရေး သူ၏ အမှာ

ဣန္ဒြေအစုံတို့၌ အကြောင်းအရာမျိုး စုံကို စာရေး သူက ဆောင်းပါးရေး သားထားပေရာ ကိုယ့်ဆောင်းပါး ကိုယ်က ပြန်ဖတ်မိအောင် အနိုင်နိုင် ကြိုး စားနေရသည်။ စာရေး လွန်းလို့လည်းပါသည်။ အသက်အရွယ် ထောက်လာလို့လည်း ပါသည်။ ရေး ပြီးသား ကိုယ့်ဆောင်းပါးကိုနောက်တစ်ခေါက်ဖတ်ရန် ဝန်လေးမိပါသည်။

စာရေး သူ၏ စိတ်နေစိတ်ထားက ဤသို့ရှိနေစဉ်တွင် စာရေး သူ၏ ဆောင်းပါးတို့ကို သေသေချာချာရွေးချယ်၍ စနစ်တကျ မာတိကာ စီစဉ်ပြီး ထုတ်ဝေလိုက်သည်ကို တွေ့ရသော အခါစာရေး သူ အတော် ဝမ်းသာသွားသည်။ စာရေး ဆရာတိုင်း၌ ရေး သက်ရင့်လာလျှင် စာနှင့်ပတ်သက်ပြီး ‘ပင်ပန်းနွမ်းလျမှု’ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိစာကို နောက်တစ်ခေါက် ကိုယ်တိုင်တည်းဖြတ် ပြင်ဆင် လိုစိတ်မရှိပါချေ။ တည်းဖြတ်မှု နှင့် ပတ်သက်၍ ထုတ်ဝေသူတို့အား လွတ်လပ်ခွင့်ပေးထားလိုက်သည်။

‘ပညာအခြေစိုက် စီးပွားရေး’ သည် ခေတ်သစ်၏ ပင်မရေစီးကြောင်း ဖြစ်၍ ဤအတွက်စာရေး သူက တစ်စစီ ကြိုး ပမ်းရေး သားလိုက်မိသည်ကိုပင် အံ့သြသွားသည်။ မည် သို့ပင် ဖြစ်စေ ခေတ်ပြိုင်အတွေ့ အခေါ်တို့ ဖြစ်၍ ဖတ်သူတို့က ဝေဖန်မှု ဉာဏ်ဖြင့် လေ့လာဖတ်ရှုကြရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လိုသည်။ အကြောင်းမူ အိုင်ဒီယာတို့သည် မမြဲလွန်းသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ အိုင်ဒီယာတို့၏ သက်တမ်းတိုသည်။

မောင်စိုးစမ်း

၁၄.၁.၀၁

စီစဉ်သူ့စကား

‘ပညာအခြေစိုက် စီးပွားရေး’ မှာ The Commerce Journal

(စီးပွားကူးသန်းဂျာနယ်) တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ် မှ စတင်၍ ဆရာမောင်စူးစမ်း အပတ်စဉ် ရေးသားလာခဲ့သော ဆောင်းပါးများ ထဲမှ အဓိက ကောက်နုတ် စုစည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မှ စတင်ခဲ့သော ဆရာ၏ စာရေး သက်တမ်းသည်နှစ် ပေါင်း ၆၀ ပင်ပြည်တော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာအတွေ့ : ဆရာအရေး များ ကား ခေတ်နှင့်အညီ လိုက်ပါရှင်သန်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ခေတ်ကိုမြင်၍ ထင်ဟပ်ထားသော ဆရာစာများ ကို တစ်ထောင်တစ်နေရာမှစုစည်းကြည့်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်အား ထုတ်ဝေခွင့်ပြုသော ဆရာ မောင်စူးစမ်းနှင့် The Commerce Journal တို့အားလည်း အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

WISDOM HOUSE

စီးပွားရေး နတ်သမီး ပုံပြင်တွေ လား

အိုင်ဒီယာနှစ် မျိုး

အရှေ့အာရှတွင် စီးပွားရေး အိုင်ဒီယာ အယူအဆ နှစ် မျိုး ကို ယခုတစ်လော အာဏာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကပြောဆိုလာကြသည်။ ပထမ အိုင်ဒီယာသည် အရှေ့အာရှနှင့် အရှေ့အာရှ တောင်ပိုင်း(အာဆီယံ) ကိုအီးယူခေါ် ဥရောပ သမဂ္ဂလို ကူးပြောင်းဖွဲ့စည်းရန် ဆော်ဩခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆော်ဩသူမှာ မကြာမီဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်မှ အငြိမ်းစား ယူတော့မည့် မလေးရှား ဝန်ကြီးချုပ် မဟာသီယာ (ယခုအနားယူပြီး) ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ အိုင်ဒီယာသည် အရှေ့အာရှ (တောင်ပိုင်း အပါအဝင်)၌ ဘွန်းဈေးကွက် (bond market) တိုးချဲ့ထူထောင်ရန် ဖြစ်သည်။ ဆော်ဩသူတို့မှာ ထိုင်း နှင့် စင်ကာပူမှ ခေါင်းဆောင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဤ အိုင်ဒီယာ နှစ် ၃ စလုံးသည် စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက် (ယူတိုးပီးယား) တွေ မဟုတ်ကြပေ။ အစစ်အမှန် ဖြစ်ရန်နီးစပ်သည်။ လက်ငင်း လက်တွေ့ ပြု နာတို့ အကျုံးဝင်သော စိတ်ကူးအိုင်ဒီယာ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဤ အိုင်ဒီယာ နှစ် မျိုး စလုံးသည် ဖြစ်နိုင်ခြေ နည်းသည်ဟု ယူဆသူတို့က ၎င်းတို့အား စီးပွားရေး နတ်သမီး ပုံပြင်များ အဖြစ် ဝေဖန်ပြောဆိုနေကြသည်။ အိုင်ဒီယာ နှစ် မျိုး စလုံးကို ဦးတည်ချက် (orientation) အနေဖြင့် ကြိုးပမ်းသင့်သည်ကလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် တစ်ဖက်၌ အဟန့်အတားနှင့် ကန့်သတ်ချက်တို့ကလည်း တစ်ပြုံတစ်မကြီး ရှိနေသည်ကို နှလုံးမူမိကြသည်။

ဥပမာ အာဆီယံကို ဥရောပ သမဂ္ဂလို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဤအတွက်အဓိက အကြောင်းပြချက် နှစ် ချက်ရှိသည်။ ပထမအချက်၌ အမျိုးသား အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှု (national sovereignty) ပြဿနာ ဖြစ်သည်။ ဥရောပသမဂ္ဂ စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းအဖြစ်သာမကနိုင်ငံရေး အရလည်း စုစည်းထားသည်။ Both economic and political integration ဖြစ်ထွန်းသည်။ ပြည်တော့မပြည်စုံသေး။

ဤသို့ စီးပွားရေး နှင့် နိုင်ငံရေး နှစ် ဖက်စလုံး၌ စုစည်းထားသဖြင့်

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတို့သည်မိမိတို့၏ အချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်ဆိုင်မှု ကို ဖဲ့ပေးထားရသည်။
တစ်စိတ်တစ်ဒေသ စွန့်လွှတ်ထားရ သည်။ ဤသို့ စွန့်လွှတ်နိုင်ကြသည်မှာ လည်း
ဥရောပနိုင်ငံတို့သည် တန်ဖိုး (value) ချင်းတူညီကြသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။
တစ်နည်းပြောရလျှင် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံ ချင်း တူညီနေကြသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

အာဆီယံနိုင်ငံတို့သည် တန်ဖိုးချင်း မတူညီကြပေ။ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံ ချည်း
မဟုတ်ပေ။ တန်ဖိုးထက် အကျိုး စီးပွား (interest) အပေါ် အခြေခံဖွဲ့စည်းထားခြင်း
ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘုံ အကျိုး စီးပွား (common interest) တို့အပေါ် အခြေစိုက်ရာမှ
ဘုံတန်ဖိုး (common value) တို့အပေါ်အခြေစိုက်ရာဆီသို့ အသွင်ကူးပြောင်းမှု သည်
သိပ်မလွယ်နိုင်ပေ။ တင်းမာမှု တွေ အများ ကြီး တွေ မည် ။နောက်ဆုံး တန်ဖိုးချင်း (စနစ်ချင်း)
မတူညီသည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတို့ကို တန်ဖိုးချင်း တူအောင် လုပ်။

ဤသို့ မလုပ်နိုင်လျှင် တန်ဖိုးချင်း မတူသည့် နိုင်ငံကို ဖယ်ရှားပစ်ရခြင်းမျိုး
လုပ်ရပေမည် ။ တန်ဖိုးချင်း တူအောင် မလုပ်ဘဲ အာဆီယံသည် အီးယူလို မ ဖြစ်နိုင်ပေ။
တန်ဖိုးချင်း တူမှလည်းအချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်ဆိုင်မှု ကို ဖဲ့၍ စွန့်လွှတ်ရန် အဆင်သင့်
ဖြစ်မည် ။

ဘွန်း နှစ် မျိုး

ဒုတိယ အိုင်ဒီယာသည် အာရှ၌ ဘွန်းဈေးကွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်
ထူထောင်ရန် ဖြစ်သည်။ အာရှတွင် equity market ခေါ် စတော့ရှယ်ယာ ဈေးကွက်သည်
အတော် အတန် ထွန်းကားနေပြီး ဖြစ်သည်။ စတော့ အိပ်ချ်န်းတို့သည် အတော် အတန်
သွက်သွက်လက်လက် ရှိနေပြီး ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဘွန်းဈေးကွက် (bond market) ကား မထွန်းကားသေး။ ရှိပင်
မရှိဟု ဆိုသော် ဆိုနိုင်သည်။ သို့ဖြင့် ဘွန်းအကြောင်း သိကောင်းစရာ အကျဉ်းရှင်းပြရန်
လိုသည်။ ဘွန်းဈေးကွက်ကို အကြွေးဈေးကွက် (debt market) လို့လည်းခေါ်သည်။
ကြွေးမြီ၌ နှစ် မျိုး ရှိသည်။ ပထမ ကြွေးမြီကို အစိုးရ ကြွေးမြီ (government debt) လို့

ခေါ်သည်။ အစိုးရတို့သည် ငွေတိုက်လက်မှတ်၊ ငွေတိုက်ဘီလ် (treasury bills) နှင့် certificates တို့ကို တစ်နှစ် ၊ သုံးနှစ် ၊ ဆယ်နှစ် စသည်ဖြင့် ကာလသတ်မှတ်၍ ထုတ်ဝေသည်။

ယင်းဘီလ်နှင့် လက်မှတ်တို့ကို အစိုးရ ဘွန်း (government bonds) များ ဟု ခေါ်သည်။ အစိုးရက ဤ ဘွန်းတို့ကို ရောင်း ချသည် ဆိုသည်မှာ အစိုးရက အများ ပြည်သူတို့ထံမှ လည်းကောင်း၊ ကုမ္ပဏီနှင့် ဘဏ် တို့ထံမှ လည်းကောင်း ငွေ ချေးငှားယူခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ချေးသည်အတွက် အတိုးနှုန်း သတ်မှတ်ပေးသည်။

အစိုးရက ဘွန်းတွေ ထုတ်ပေးသလို ကုမ္ပဏီကြီးတို့ကလည်း ဘွန်းတွေ ထုတ်ပေး သည်။ ဤ ငွေချေးစာချုပ် (ဘွန်း) တို့ ထုတ်ဝေ၍ ကုမ္ပဏီတို့သည် အရင်းအနှီး ရှာဖွေ ထူထောင်ကြကုန်သည်။

နိုင်ငံခြားငွေ ကွပ်ကဲမှု

သို့ဖြင့် ဘွန်းဈေးကွက် ဆိုသည်မှာ အစိုးရ ငွေချေးအာမခံစာချုပ်နှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတို့၏ ငွေချေးအာမခံစာချုပ်များ (အစိုးရဘွန်းနှင့် ကော်ပိုရိတ်ဘွန်း) တို့ကို ဝယ်ရောင်း လုပ်သော ဈေးကွက်တို့ကိုဆိုလိုသည်။ သို့ရာတွင် ဤမျှလောက်နှင့် အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံသွားသည် မဟုတ်ပေ။ ဤဘွန်းတို့ကို ပြည်တွင်း ၊ ငွေကြေးဖြင့်သာ သတ်မှတ်ထားလိုကတော့ ပြည်တွင်း ၊ ငွေကြေးဖြင့် သာ အရောင်း ၊ အဝယ် ဖြစ်နေမည် ။ အကျိုး သိပ်မပေါ်။

ဤ ဘွန်းတို့ကို နိုင်ငံခြားငွေတို့ဖြင့် တန်ဖိုး ချိတ်ဆက်ထားရန် လိုသည်။ ဒေါ်လာနှင့် ဖြစ်စေ၊ ယူရိုနှင့် ဖြစ်စေ၊ ယန်းငွေ နှင့် ဖြစ်စေ ဘွန်းတို့ကို တန်ဖိုး သတ်မှတ်ထားနိုင်ရမည် ။ ယင်းကိုနိုင်ငံခြားငွေဖြင့် တန်ဖိုး ဖော်ပြသော ဘွန်း (foreign currency denominated bonds) တို့ဟူ၍ ခေါ်သည်။ သဘောမှာ ဘွန်းတွေ အချိန်စေ့လျှင် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် အရင်းရော အတိုးပါ ပေးပါမည် ဟု အာမခံချက် ရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံအလိုက် ထုတ်ဝေထားသော ဘွန်း (အစိုးရဘွန်းနှင့် ကော်ပိုရိတ်ဘွန်း) နှစ်မျိုး စလုံးသည် နိုင်ငံခြားငွေ နှင့် ဝယ်ရောင်း လုပ်နိုင်ကြရမည်။ တစ်နည်းပြောလျှင် လွတ်လပ်သော ငွေအသပြာတွေ (free money) ဖြစ်ရမည်။ ဒေါ်လာ၊ ယူရို၊ ယန်း စသည့်မည်သည့် နိုင်ငံခြားငွေ နှင့်မဆိုလွတ်လပ်စွာ ဝယ်ရောင်း လုပ်နိုင်ရမည်။

ဤသဘော ဖြစ်ထွန်းရန် ဆိုလျှင် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်ရေး ကြီးကြပ်မှု (foreign exchange control) မရှိရပေ။ နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု ကို အရှင်ဖွင့်ထား၊ အရှင်မျှောထားရမည်။ free float ဟု ခေါ်သည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်ရေး စနစ်ကို ကွပ်ကဲ ထိန်းချုပ်ထားပြီး ဘွန်းဈေးကွက်တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုး ရေး ကို ပြောခြင်းသည် နတ်သမီး ပုံပြင် ဆန်သည်ဟု ဝေဖန်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ Bond market with foreign exchange control is fantasy ဟု ပြောခြင်းသည် ယုတ္တိရှိသည်ဟု ဆိုရမည်။